

Henryk Machajewski

Mołtowo, gm. Gościno, woj. koszalińskie. Stanowisko 2

Informator Archeologiczny : badania 15, 148-149

1981

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Przebadano teren o powierzchni 1,325 m², odkrywając 75 obiektów. Były to przede wszystkim groby ciałopalne; jamowe i popielnicowe, głównie obsypane stosem. Poza tym stwierdzono kilka pochówków szkieletowych, w tym jeden cząstkowy. Zarejestrowano również jamy i pojedyncze głązy towarzyszące pochówkom. Wystąpił także jeden grób ciałopalny, bezpopielnicowy, ze stellą w środku grobu. Część grobów była uszkodzona przez okopy i doły z pierwszej wojny światowej.

Do najwcześniejszych datowanych obiektów na cmentarzysku należy odbyty w 1981 r. grób męski, popielnicowy, obsypany stosem, oznaczony nr 53/81, datowany na przełom er, zawierający w czarnej popielnicy poza kośćmi: umbo z wyodrębnionym kolcem i nitami, dwa groty od włóczni i oszczepu, imacz, brzytwę, nóż, szydło - wszystko z żelaza. Poza tym w jamie grobowej znaleziono dwie żelazne sprzączki, w tym jedną ósemkowatą. Popielnica przykryta była czarnym naczyniem odwróconym do góry dnem. Łączna ilość naczyń glinianych w grobie - 5-6 sztuk.

Do najpóźniejszych obiektów należy bogato wyposażony także w tym sezonie grób żeński, szkieletowy, orientowany na linii N-S, głową na północ, datowany na IV wiek. Wyposażenie: naczynnik złożony z 25 sztuk paciorków szklanych różnego typu i barwy, para pięknie wykonanych brązowych zapinek kuszowatych, o "trójpalczastych" ramionach i główce - po jednej przy każdym obojczyku, brązowa szpila laseczkowa z drewnianym futerałem, naczynie gliniane z żelaznym nożem w środku, owalna sprzączka żelazna oraz fragmenty grzebienia łączonego nitami brązowymi - na wysokości klatki piersiowej i pasa.

Niektóre pochówki szkieletowe nie posiadały żadnego wyposażenia lub tylko ceramikę. Duże czarne naczynia, występujące głównie jako popielnice, aczkolwiek nie tylko, znajdowały się w grobach datowanych wyłącznie na wczesny okres rzymski.

Ponadto 30 grobów posiadało dodatkowe wyposażenie poza mniej lub bardziej liczną ceramiką. Najbardziej charakterystyczne to: wczesne zapinki typu A-68, zapinki oczkowe typu A-57-59, zapinki kuszowate, w tym z języczkowatym zaczepem, okucia pasa, sprzączki - wszystko z brązu. Z kolei z żelaza: zapinka trąbkowata odmiany 1 wg T. Liany, noże, w tym również sierpikowate, brzytwy, szydła, dłutka, zminiaturyzowane narzędzia pracy, a także przęśliki gliniane, paciorki szklane różnego typu i barwy, "kamyki" szklane do gry, fragmenty pucharu szklanego zdobionego szlifowanymi owalami, kamienna osełka.

Materiały znajdują się w Muzeum Ziemi Zawkrzeńskiej w Mławie.

Badania będą kontynuowane.

MOŁTOWO, gm. Gościno
woj. koszalińskie
Stanowisko 2

Uniwersytet im. Adama
Mickiewicza w Poznaniu
Katedra Archeologii

Badania prowadził mgr Henryk Machajewski, Finansowały UJ i UAM. Pierwszy sezon badań. Osada grupy dębczyńskiej z fazy C₂ późnego okresu rzymskiego.

Stanowisko zlokalizowane jest na południowo-zachodnim wypłaszczeniu wyniesienia od południowego zachodu otoczonego ciekim wodnym, w strefie obecnie eksploatowanej plaśnicy.

Badania miały charakter ratowniczy. Celem ich było określenie rodzaju stanowiska, stopnia zniszczenia, a w rezultacie ewentualne zaklasyfikowanie stanowiska do dalszych badań.

Na obszarze 25 m² stwierdzono 7 obiektów /paleniska, półziemianka, jamy/ usytuowanych prawdopodobnie pierwotnie w zachodniej i centralnej części osady. Wśród pozyskanych fragmentów naczyń ceramicznych stwierdzono formy naczyń wazowatych /Schalenurnen/, które nawiązać można do naczyń wykonywanych w stylu Dahlhausen grupy dębczyńskiej. Na podstawie wyników dokonanej penetracji wykopaliskowej i powierzchniowej przyjmujemy, że pierwotny obszar osady wynosił ok. 0,5 ha. Obecnie osada w ok. 1/3 swej powierzchni jest zniszczona.

Badania będą kontynuowane.

NIECHMIRÓW - MAŁA WIEŚ
woj. sieradzkie
Stanowisko 1

patrz
epoka brązu

ODRY, gm. Czerny
woj. bydgoskie

Uniwersytet Łódzki
Katedra Archeologii

Badania prowadził dr Tadeusz Grabarczyk, Finansował WKZ w Bydgoszczy i Uniwersytet Łódzki. Siedemnasty sezon badań. Cmentarzysko płaskie i kurhanowe kultury wielbarskiej z II i III w. n. e.

Badaniami objęto obszar o powierzchni 50 m² leżący w południowej części nekropoli. Odkryto na nim 6 pochówków szkieletowych. Do bardziej interesujących przedmiotów należy zaliczyć fibule Alm. VI 162 jako jedyne datowniki. To pozwoliło umieścić te groby w najmłodszej fazie użytkowania cmentarzyska /C₁a - C₁b/.

Zbadano także krąg kamienny nr III o powierzchni ok. 360 m². Wystąpiły na nim 2 pochówki: szkieletowy bez wyposażenia i popielnicowy. Popielnica nakryta była misą, co pozwala datować drób na początek użytkowania cmentarzyska /B₂a - B₂b/. Na kręgu wystąpiły ślady wkopu nowożytnego, który prawdopodobnie zniszczył ciałopalny grób jamowy.

Badania będą kontynuowane.